

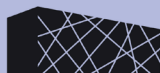
Espanya i Xile, un camí comú cap a la democràcia

Programa d'activitats entorn de l'exposició

RELATS DE DICTADURA

Generalitat
de Catalunya

MUSEO DE LA MEMORIA
Y LOS DERECHOS
HUMANOS

Gobierno
de Chile

DIRAC
Ministerio de
Relaciones
Exteriores

Embajada
de Chile en
España

MINISTERIO
DE POLÍTICA TERRITORIAL
Y MEMORIA DEMOCRÁTICA

Poc temps després del cop militar a Xile, els cercles de dones vinculats a persones detingudes, desaparegudes o represaliades van començar a narrar la violència que es vivia a través d'arpilleres, tapissos fabricats amb teles, llanes i brodats que es van convertir en un testimoni essencial de la vida en dictadura. Aquests treballs, que representen algunes de les principals fites de la dictadura, van recórrer el món i en l'actualitat formen una part essencial de la memòria històrica i democràtica del país.

Una col·lecció d'aquestes obres d'art tèxtil femení pertanyents al Museu de la Memòria i els Drets Humans de Xile s'exhibirà a partir del 15 de maig al Palau Robert de Barcelona, que acollirà, amb motiu de l'exhibició, un seguit d'activitats relacionades per reflexionar sobre els drets humans i la importància de la memòria per a la consolidació de la democràcia.

Les jornades inclouran taules rodones sobre el paper de les dones en la memòria democràtica i en els moviments de resistència i recuperació de la democràcia, però també sobre les conseqüències de la presó política i la tortura i el rol dels espais de memòria per aconseguir la veritat, la justícia i la reparació.

Jornada 1 / dijous 15 de maig

Palau Robert. Passeig de Gràcia, 107. Barcelona

- 12:00 h** **Inauguració de l'exposició**
Presentació de l'acte i de les autoritats presents per part de Germán Berger-Hertz, agregat cultural de Xile a Espanya.
Paraules inaugurals de l'exposició per part de l'ambaixador de Xile a Espanya, **Javier Velasco**, i el secretari de Mitjans de Comunicació i Difusió de la Generalitat de Catalunya, **Carles Escolà Rivas**.
- 12:30 h** **Diàleg entre Ramon Espadaler, conseller de Justícia i Qualitat Democràtica de la Generalitat de Catalunya; Fernando Martínez López, secretari d'Estat de Memòria Democràtica del Govern d'Espanya, i Daniela Quintanilla Mateff, subsecretària de Drets Humans del Govern de Xile, sobre la importància de les polítiques de memòria per a la construcció i la consolidació de les nostres democràcies.**
Moderador: Carmina Gustrán, comissionada per a la commemoració dels 50 anys d'Espanya en llibertat.
- 13:30 h** **Visita guiada a l'exposició amb María Fernanda García, directora del Museu de la Memòria i els Drets Humans de Xile.**
- 14:00 h** **Còctel de benvinguda.**
- 17:00 - 18:30 h** **TAULA 1: "Les arpilleres: un art femení de resistència i de memòria contra la dictadura".**
Participants: **Aída Moreno**, arpillerista històrica, capacitada el 1976 per l'artista Valentina Bone a través de la Vicaria de la Solidaridad, certificada el 2023 com a patrimoni immaterial pel Ministeri de les Cultures de Xile; **Marcela Polloni**, artista tèxtil que va treballar des de 1979 creant tallers per a dones arpilleristes dins la Vicaria de la Solidaridad; i **Rosemarie Bornand**, de la Fundació PIDEA (Protecció a la Infància Danyada pels Estats d'Emergència).
Moderador: Beatriz Silva, periodista i diputada al Parlament de Catalunya.
- 18:30 - 19:30 h** **Visita guiada a l'exposició amb les arpilleristes Aída Moreno i Marcela Polloni.**

Jornada 2 / divendres 16 de maig

Palau Robert. Passeig de Gràcia, 107. Barcelona

10:00 -
11:30 h

TAULA 2: “Tortures i violència soferta en centres clandestins de detenció i extermini”.

Participants: **Alejandra Holzapfel**, presidenta de l'espai de memòria Irán 3037, conegut com *La Venda Sexy*, i supervivent d'aquest centre de tortura i extermini de la Dirección de Inteligencia Nacional (DINA) especialitzat en tortures sexuals; **Erika Hennings**, presidenta de Londres 38 i supervivent d'aquest centre de segrest, tortura i extermini, i **Isabel Alonso**, historiadora, acadèmica i escriptora que va ser processada pel Tribunal d'Ordre Públic espanyol.

Modera: Germán Berger, agregat cultural de Xile a Espanya.

11:30 -
11:50 h

Cafè.

12:00 -
13:30 h

TAULA 3: “Arquitectura dels moviments de resistència de drets humans en dictadura. Què era la Vicaría de la Solidaridad a Xile?”

Participants: **Álvaro Varela**, advocat de la Vicaría de la Solidaridad i director d'una unitat d'anàlisi responsable d'identificar el *modus operandi* dels aparells d'intel·ligència de la dictadura xilena; **Rosemarie Bornand**, advocada xilena especialista en drets humans i integrant del Comitè Pro Paz que va donar lloc a la Vicaría de la Solidaridad, i **Gaby Rivera**, actual presidenta de l'Agrupació de Familiars de Detinguts Desapareguts de Xile.

Modera: Germán Berger, agregat cultural de Xile a Espanya.

16:30 -
18:00 h

TAULA 4: “Ressignificació dels llocs de repressió i simbologia dictatorial en espais de memòria”.

Participants: **F. Xavier Menéndez**, director general de Memòria Democràtica de la Generalitat de Catalunya; **Maria Fernanda García**, directora del Museu de la Memòria i els Drets Humans de Xile; **Erika Hennings**, presidenta de Londres 38, i **Carles Vallejo**, president de l'Associació Catalana de Persones Ex-preses Polítiques del Franquisme.

Modera: Mar Serna, jutgessa i membre de l'Associació de Dones Jutgesses.

18:30 -
19:30 h

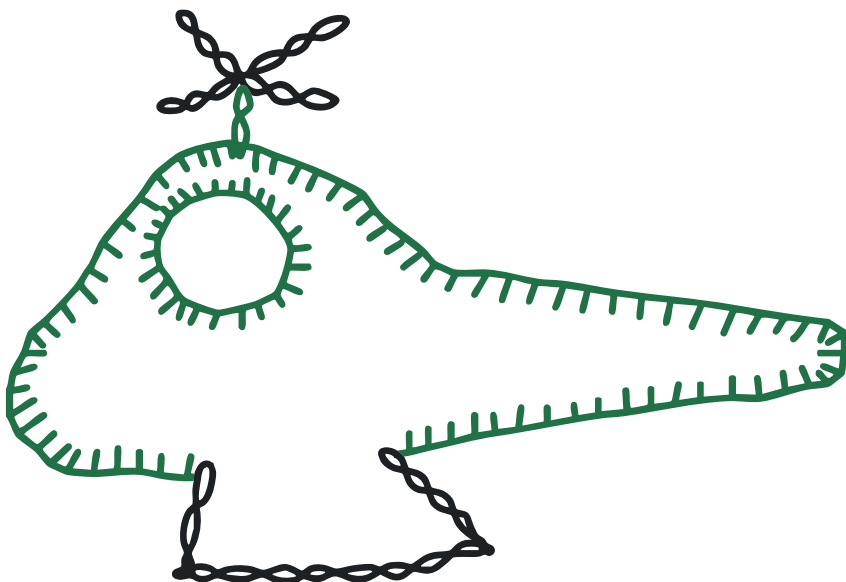
TAULA 5: “Les dones en la lluita per la recuperació de la democràcia”.

Participants: **Gaby Rivera**, actual presidenta de l'Agrupació de Familiars de Detinguts Desapareguts de Xile; **Isabel Alonso**, historiadora, acadèmica i escriptora que va ser processada pel Tribunal d'Ordre Públic espanyol; **María Rosón**, professora d'Història de l'Art de la Universitat Complutense de Madrid; **Rosemarie Bornand**, advocada xilena especialista en drets humans i integrant del Comitè Pro Paz que va donar lloc a la Vicaría de la Solidaridad, i **Aída Moreno**, arpillera històrica.

Moderar: Beatriz Silva, periodista i diputada al Parlament de Catalunya.

19:30 h

Paraules de cloenda de les taules rodones, a càrrec de l'Hble. Sr. Jaume Duch i Guillot, conseller d'Unió Europea i Acció Exterior de la Generalitat de Catalunya.

Jornada 3 / dissabte 17 de maig

Seu de Comissions Obreres. Via Laietana, 16, Barcelona

12:00 h

Acte d'homenatge i reconeixement de l'Associació Catalana de Persones Ex-preses Polítiques del Franquisme a l'Agrupación de Familiares de Detenidos Desaparecidos i a la Vicaría de la Solidaridad.

Jornada 4 / diumenge 18 de maig

La Model. Espai Memorial. C. Entença, 155, Barcelona

10:00 a

Taller 1 de fabricació i contextualització d'arpilleres amb Aída

14:00 h

Moreno i Ivette Quezada.

Amb la participació de l'Associació Catalana de Persones Ex-preses Polítiques del Franquisme i l'assistència de **Gaby Rivera**, actual presidenta de l'Agrupación de Familiares de Detenidos Desaparecidos de Chile, i **Alejandra Holzapfel**, presidenta de l'espai de memòria Irán 3037, conegut com *La Venda Sexy*, i supervivent d'aquest centre de tortura de la DINA especialitzat en tortura sexual.

Jornada 5 / dilluns 19 de maig

Casa Amèrica Catalunya. C. Còrsega, 299. Barcelona

16:00 a

Taller 2 de fabricació i contextualització d'arpilleres amb Aída

20:00 h

Moreno i Marcela Polloni.

Amb la participació d'**Alejandra Holzapfel**, presidenta de l'espai de memòria Irán 3037, conegut com *La Venda Sexy*, i supervivent d'aquest centre de tortura de la DINA especialitzat en tortura sexual, i **Gaby Rivera**, actual presidenta de l'Agrupación de Familiares de Detenidos Desaparecidos de Chile.

Presenta: Marta Nin, directora general de la Casa Amèrica Catalunya.

20:00 h

Copa de vi, paraules de tancament de les arpilleristes i miniconcert dels cors ciutadans "Víctor sin Víctor".